

Warszawa, 8 września 2009 r.

Informacja o wysokości zmodyfikowanego minimum socjalnego w marcu 2009 r.

Globalny kryzys gospodarczy, jaki się ujawnił już w 2008 r. przynosi rozmaite konsekwencje społeczne także w naszym kraju. Gorsze uwarunkowania skłaniają, by społeczna kondycja gospodarstw domowych, zwłaszcza grup narażonych na wykluczenie społeczne, obserwowana była z większą uwagą, tak przez władze publiczne jak i przez partnerów społecznych. W zadaniu tym pomocna jest kategoria minimum socjalnego.

W niniejszej informacji przedstawiamy szacunki zmodyfikowanych koszyków minimum socjalnego w warunkach, jakie panowały w **marcu 2009 r.**

Tabela 1. Zmodyfikowane minimum socjalne – marzec 2009 r., w zł.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	228,14	456,28	644,87	694,58	883,18	1121,48	222,91	445,82
Mieszkanie	322,89	460,50	624,80	624,80	790,36	956,27	322,89	460,50
Edukacja	12,29	24,58	131,82	109,66	216,90	314,27	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	90,77	106,04	129,85	136,60	160,41	190,98	78,91	103,67
Odzież i obuwie	36,87	73,74	109,76	108,94	144,96	180,16	28,82	57,65
Ochrona zdrowia	34,12	65,37	83,66	84,93	103,22	122,78	66,18	129,49
Higiena osobista	25,76	49,80	61,17	72,89	84,90	108,08	21,72	41,73
Transport i łączność	72,58	138,65	286,84	303,05	303,05	319,27	92,60	142,50
Pozostałe wydatki	65,87	96,25	124,37	128,13	134,35	132,53	66,72	96,69
Razem	889,30	1 471,21	2 197,12	2 263,59	2 821,34	3 445,82	900,77	1 478,04
- na 1 osobę	889,30	735,60	732,37	754,53	705,33	689,16	900,77	739,02

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Uwaga: Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio: M – mężczyzna w wieku 25–60 lat, K – kobieta w wieku 25–60 lat, M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

W marcu br., dla osoby samotnie gospodarującej w wieku do 60 lat minimum socjalne wyniosło **889,30 zł**, zaś dla osoby w wieku emeryckim – **900,77 zł**. Dla rodziny z dwojgiem dzieci wartość minimum socjalnego oszacowano na poziomie **2 821,34 zł** (705,33 zł na osobę).

Od grudnia 2008 r. do marca 2009 r., podobnie jak w innych latach, dynamika koszyków była szczególnie wysoka. W porównaniu do grudnia 2008 r., wartości minimum wzrosły od 2,5% w gospodarstwie osoby samotnie gospodarującej do 3,7% w rodzinie z trójką dzieci na utrzymaniu. Głównym czynnikiem wzrostu wartości minimum socjalnego była zarówno wyższa wycena koszyka żywnościowego, jak i kosztów eksploatacji mieszkań. Zwłaszcza w przypadku żywności dynamika koszyka minimum była wyższa niż wskaźnik inflacji (w gospodarstwie 4-osobowym wzrost o 5,1% wobec wskaźnika inflacji rzędu 3,8%). Na wyższe wartości koszyka mieszkaniowego miały wpływ wyższe stawki za korzystanie z energii elektrycznej, ale także wyższe koszty usług komunalnych (np. za odprowadzenie nieczystości).

Uaktualniona wartość koszyka minimum socjalnego przyniosła nowy, zmieniony obraz jego struktury.

Tabela 2. Struktura zmodyfikowanego minimum socjalnego (marzec 2009 r., w %).

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	25,7	31,0	29,4	30,7	31,3	32,5	24,7	30,2
Mieszkanie	36,3	31,3	28,4	27,6	28,0	27,8	35,8	31,2
Edukacja	1,4	1,7	6,0	4,8	7,7	9,1	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	10,2	7,2	5,9	6,0	5,7	5,5	8,8	7,0
Odzież i obuwie	4,1	5,0	5,0	4,8	5,1	5,2	3,2	3,9
Ochrona zdrowia	3,8	4,4	3,8	3,8	3,7	3,6	7,3	8,8
Higiena osobista	2,9	3,4	2,8	3,2	3,0	3,1	2,4	2,8
Transport i łączność	8,2	9,4	13,1	13,4	10,7	9,3	10,3	9,6
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Przygotowanie opracowania: dr Piotr Kurowski

Literatura:

Biały A., Kruk M. (2009), *Odświeżona lista GUS*, Rzeczpospolita, 30.03.2009, B7.

Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczone metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, (w opracowaniu) IPiSS, Warszawa.

Deniszczuk, L. (1977), *Wzorzec konsumpcji społecznie niezbędnej*, Studia i Materiały IPiSS, Zeszyt Nr 10, Warszawa.

GUS (2009): *Biuletyn Statystyczny*, Nr 7 (sierpień), GUS, Warszawa.

Kurowski P. (2002), *Koszyki minimum socjalnego i minimum egzystencji – dotychczasowe podejście w: Kategorie i instrumenty interwencji państwa w sytuacji ubóstwa. (Czym jest minimum socjalne?)*, Konferencja 10.12.2002, Biuro Studiów i Ekspertyz Sejmu RP, Warszawa.

Mazurkiewicz P., Drewnowska B. (2009), *Koszyk „Rz”: ceny spadają*, Rzeczpospolita, 30.03.2009, B1.